

Landbruks- og
matdepartementet

Norsk Kulturarv

KANDIDAT

Den nasjonale kulturlandskapsprisen 2025

FYLKE:	
Forslagsstiller:	Landbrukskontoret for Dovre og Lesja
Kontaktperson:	Harald Aulie
Postadresse:	Postboks 53, 2671 Lesja
E-post-adresse:	Harald.aulie@lesja.kommune.no
Mobilnummer:	91135419

Vi ønskjer å nominere følgjande kandidat til Den nasjonale kulturlandskapsprisen 2025:

Grimsdalen ved Organisasjonen Grimsdalen

Det skal vera gjort ein ekstra innsats for kulturlandskapet:	Det skal bidra til heilheit og mangfald i/for kulturlandskapet	Det skal bevare og synleggjera kulturlandskapet	Det skal vera knytta til bærekraftig skjøtsel, aktivt landbruk og moderne drift av kulturlandskapet	Det skal auke tilgjengelegheita for allmennheita til kulturlandskapet	Det skal ha en læringseffekt om kulturlandskapet	Det skal forankre norsk kulturarv i kulturlandskapet	Det skal visast samanheng mellom natur og bygningar i kulturlandskapet	Det skal visast samanheng mellom kulturlandskap og verdiskaping
I Grimsdalen har det	Organisasjonen	Organisasjonen	Det meste av	Gjennom Grimsdalen	Organisasjonen Grimsdalen har	Grimsdalen er et	Grimsdalen er en	Grimsdalen er i dag

Landbruks- og matdepartementet

Norsk Kulturarv

hvert år siden 2002 blitt gjennomført et organisert arbeid for å ivareta kulturlandskapet og naturverdiene i dalen. Arbeidet ble de første årene utført av Dovre kommune, fra 2005 ble arbeidet utført i regi av Organisasjonen Grimsdalen. Organisasjonen Grimsdalen er en frivillig organisasjon som består av rettighetshaverne i Grimsdalen. Det vil si de som har seter i Grimsdalen. Organisasjonen Grimsdalen utfører arbeid på 3 områder. Beiting, skjøtsel og nettverksbygging.	Grimsdalen er blant annet registrert som et beitelag. Å organisere utmarksbeitingen i Grimsdalen er en av de viktigste aktivitetene for Organisasjonen Grimsdalen. De senere årene har det blitt beitet med storfe, hest og ursau. For å organisere beitingen på best mulig måte har Organisasjonen Grimsdalen leid inn to gjetere i fulltidsstillinger i beitesesongen. På den måten kan dyrene ledes dit beitingen gir størst effekt for kulturlandskapet. Organisasjonen Grimsdalen har gjennom mange år sørget for å få inn beitedyr også fra andre områder slik at beitetrykket i	Grimsdalen driver et arbeid med skjøtsel av naturen i området i form av einerrydding/knusing og ved at de organiserer vedhogst for de som ønsker det. De organiserer også fjerning av enkelttrær i områder hvor det er ønskelig for å hindre begynnende gjengroing. Sammen med innsatsen for organisert beiting i Grimsdalen bidrar skjøtelsesarbeidet til å bevare det vakre kulturlandskapet i Grimsdalen.	innmarksarealer i Grimsdalen blir drevet på en måte som kombinerer moderne drift med å ta vare på tradisjonene. Dette skjer blant annet på de setrene som driver tradisjonell seterdrift. I Grimsdalen er det store områder som er registrert som viktig naturtype, naturbeitemark. Flere gårdbrukere mottar miljøtilskudd for å beite disse arealene uten bruk av kunstgjødsel og sprøytemidler. Dovre har et aktivt landbruk og det aktive landbruket er den største ressursen for å opprettholde Grimsdalen som det verdifulle landskapet det er.	går Grimsdalsvegen. Denne bidrar til å binde sammen seterlendene i Grimsdalen med Dovre og Folldal. Dette representerer et godt utgangspunkt for turisme til fots, sykkel eller bil. Langs Grimsdalsvegen finnes det noen former for enkel tilrettelegging som teltplasser. For at allmennheten skal få glede av det vakre kulturlandskapet i Grimsdalen er det viktig at landskapet i dalen holdes åpent slik at seterlendene kan sees fra vegen. Organisasjonen Grimsdalen har gjennom sitt skjøtelsesarbeid bidratt til at dette er mulig.	nettverksbygging som et av områdene de jobber med. Formålet er å gi samhold, informasjon og inspirasjon til hvordan rettighetshaverne kan benytte rettighetene sine i Grimsdalen. Det arrangeres hesteslipp, kurs, sankefest, konserter og Grimsdalsdager. Grimsdalsdagene som arrangeres i august hvert år er sannsynligvis det viktigste tiltaket for å nå ut til allmennheten. Grimsdalsdagene består blant annet av konserter og festligheter.	område som består av mye gammel seterbebyggelse med stor kulturhistorisk verdi. Grimsdalsprosjektet sørger for at utmarka rundt setrene blir opprettholdt slik det har vært tradisjonelt, mest mulig åpent og preget av beiting. Det unike seterlandskapet i Grimsdalen har blitt til ved tidligere og nåværende seterbruk. Landskapet er i seg selv et kulturminne som vitner om tidligere tiders bruk. Og bygningene fra tidligere tiders seterdrift er for en stor del bevart og er en verdifull del av kulturlandskapet.	seterdal. Her har mennesker hatt dyr på beite, drevet seter og høstet fôr flere hundre år tilbake i tid. Landskapet i Grimsdalen er derfor et resultat av denne menneskelige aktiviteten. Det finnes mange seteranlegg med gamle bygninger som representerer store kulturhistoriske verdier. Innmarka rundt setrene er i mange tilfeller registrert som biologisk verdifull. I Grimsdalen er kulturlandskapet i stor grad intakt fordi det ikke finnes tekniske inngrep knyttet til kraftutbygging, kraftlinjer, hyttefelter, store masseuttak eller moderne gruvedrift. Dette gjør at Grimsdalen er et unikt samspill mellom	vernet. Mesteparten av dalen er vernet i form av Grimsdalen landskapsvernområde. Dette innebærer at tradisjonell jordbruksdrift og noen former for turisme er de typene næringsvirksomhet som er aktuelt i dalen. I Grimsdalen foregår det en betydelig verdiskaping for jordbruket i Dovre ved tradisjonell jordbruksdrift. Dette dreier seg om både beiting av innmark og utmark. Slått av seterkvever representerer for mange gårdbrukere en viktig forressurs. Og det foregår tradisjonell seterdrift med melkeproduksjon på noen setre i Grimsdalen. Det vakre og intakte kulturlandskapet i Grimsdalen er en
---	---	--	---	---	---	--	---	--

Landbruks- og
matdepartementet

Norsk Kulturarv

	Grimsdalen kan holdes så høyt som nødvendig Nasjonalparkstyret sørger for at det blir gjennomført botanisk overvåkning av etablerte prøveflater. Resultatet er positivt i de fleste tilfellene, Den botaniske overvåkningen følger både effekten av beitingen og av endret klima.						natur fri for moderne tekniske inngrep og århundrelang bruk til tradisjonell seterdrift.	viktig ressurs for turistnæringen i området. Grimsdalen er et populært mål for fotturer i fjellet og sykkelturisme langs Grimsdalsvegen. I Grimsdalen har DNT ei bemannet turisthytte Grimsdalshytta. Det finnes også flere setre som tilbyr overnatting. Til sammen representerer denne turismen en stor ressurs for området. Tradisjonell bruk av naturen i området til jakt og fiske representerer også en ressurs. Landskapet i Grimsdalen og den verdiskapningen som foregår der er knyttet til hverandre og gjensidig avhengig av hverandre.
--	---	--	--	--	--	--	---	--

Merknadar/ tillegg:

Landbruks- og
matdepartementet

Norsk Kulturarv

Grimsdalen ligger mellom Rondane og Dovrefjell, to av Norges store fjellområder og nasjonalparker. Grimsdalen framstår som et unikt landskap på grunn av nærheten til disse vakre fjellområdene. Spesielt i den østlige delen av Grimsdalen er det mulig å se langt inn i Rondane. I denne dalen har menneskelig bruk skapt et verdifullt og unikt landskap som fram til i dag har blitt opprettholdt slik det har vært i lang tid.

I dag har mange seterdaler blitt endret enten ved kraftutbygginger på 1900 tallet, eller ved at beiting og slått har opphørt slik at landskapet er i ferd med å gro igjen. Takket være et aktivt landbruk og innsatsen til Organisasjonen Grimsdalen har ikke Grimsdalen grodd igjen. Og det er ikke gjort kraftutbygginger eller andre tyngre tekniske inngrep i dalen. Dette gjør Grimsdalen unik ved at det representerer et landskap som er godt bevart med store kulturminneverdier og naturverdier. Landbrukskontoret for Lesja og Dovre mener at å gi den nasjonale kulturlandskapsprisen 2023 til Grimsdalen vil være en fin belønning for det arbeidet som er lagt ned gjennom mange år for å bevare det unike kulturlandskapet i Grimsdalen. Det vil også være en motivasjon for å fortsette det viktige arbeidet med å bevare Grimsdalen som en aktiv seterdal.

Nedenfor er noen bilder som viser det vakre landskapet i Grimsdalen. Bildene er fra Nasjonalparkriket reiseliv.

Landbruks- og
matdepartementet

Norsk Kulturarv

Landbruks- og
matdepartementet

Norsk Kulturarv

